

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden en de regels voor de toekenning van subsidies in de vorm van bijzondere exportsteun en starterspakketten internationalisering voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen.

Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, heeft een Corona Exit-plan ontwikkeld dat een antwoord biedt op de vele uitdagingen die de coronapandemie op het vlak van internationaal ondernemen met zich meebrengt.

Deze nota handelt over de toekenning van extra subsidies voor Bijzondere Exportsteun (in de vorm van Corona-steunpakketten) en voor Starterspakketten Internationalisering.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota heeft betrekking op het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen. FIT adviseert en ondersteunt Vlaamse bedrijven die exporteren of internationaliseren en helpt buitenlandse bedrijven met hun investeringsproject in Vlaanderen.

De internationale handel heeft de voorbije maanden zware klappen gekregen als gevolg van de coronacrisis. Zo daalde de Vlaamse uitvoer, volgens cijfers van de Nationale Bank van België, in de maanden april en mei 2020 met bijna 30% tegenover dezelfde periode vorig jaar. Vermits Vlaanderen instaat voor meer dan 80% van de Belgische uitvoer mag duidelijk zijn dat onze Vlaamse exporteurs bijzonder hard getroffen worden.

Voor een open economie, zoals de Vlaamse, is export nochtans van levensbelang. Het is daarom cruciaal om de Vlaamse bedrijven maximaal te ondersteunen zodra de wereldeconomie herneemt en de vraag in het buitenland terug groeit. FIT wil klaar zijn tegen het moment dat de Vlaamse bedrijven weer volop gaan focussen op het internationaal ondernemen. Om die reden werd een FIT Corona Exit-Plan uitgewerkt. Eén van de maatregelen uit het FIT Corona Exit-Plan die een budgettaire impact heeft, is het toekennen van extra subsidies onder de vorm van Bijzondere Exportsteun en Starterspakketten Internationalisering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorliggend ontwerp van besluit vormt de effectieve uitwerking van de beslissing van de Vlaamse Regering van 5 juni 2020 betreffende het FIT Corona Exit-plan/VLAM Corona Exit-plan (zie VR 2020 0506 DOC.0570/1).

Het voorliggende ontwerp van besluit bouwt ook verder op de principes en uitgangspunten van het besluit van de Vlaamse regering van 11 maart 2016 tot vaststelling van de voorwaarden en de regels voor de toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen.

In deze populaire steunregeling voor internationalisering wordt ingezet op een tweesporenbeleid, met name:

- Een eenvoudig, transparant en vlot toegankelijk generiek kader met een beperkt aantal drempelverlagende steuntypes;
- Een luik 'internationaal maatwerk', om flexibel en vraaggericht te kunnen inspelen op projecten, hoofdzakelijk in groeilanden en opkomende economieën.

In het BVR van 11 maart 2016 zijn 5 vaste steuntypes weerhouden voor subsidiëring:

- Prospectiereizen naar landen buiten de Europese Economische Ruimte;
- Deelname aan buitenlandse beurzen of gelijkwaardige niche-evenementen met internationale uitstraling;
- Oprichting van een prospectiekantoor buiten de EER;
- Ontwikkeling en vertaling van digitale internationale commerciële bedrijfscommunicatie;
- Ontwikkeling en uitvoering van een internationaal maatwerkproject, met een geografische klemtoon op groeilanden of opkomende economieën.

De benuttingsgraad voor deze subsidielijnen ter bevordering van het internationaal ondernemen bedraagt al diverse jaren 100%.

Het voorliggende ontwerp van besluit voor éénmalige extra subsidies onder de vorm van Bijzondere Exportsteun en Starterspakketten Internationalisering werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van FIT op 1 juli 2020.

De wetgevingstechnische en taalkundige controle werd bekomen op 29 juni 2020.

De reguleringsimpactanalyse werd opgemaakt.

Het advies van de Raad van Bestuur van FIT werd bekomen op 1 juli 2020.

Het advies van Inspectie van Financiën werd bekomen op 2 juli 2020.

Op 17 juli 2020 heeft de Vlaamse regering het ontwerp van besluit principieel goedgekeurd (zie VR 2020 1707 DOC. 0905/2).

Op 26 augustus 2020 werd het advies verleend door de afdeling Wetgeving van de Raad van State (advies 67.910/1/V). Dit advies gaat in de bijlage.

Bespreking advies Raad van State:

Het voorliggende ontwerp van besluit werd maximaal aangepast aan het advies van de Raad van State.

Zo werd in artikel 24 toegevoegd dat het gebruik van de beschikbare gegevens als enige finaliteit het bevorderen van het internationaal ondernemen heeft.

Op vraag van de Raad van State werden verschillende delegatiebepalingen nader afgebakend.

In artikel 3 werden nog twee aanpassingen doorgevoerd. Het betreft enerzijds een verduidelijking voor ondernemingen die tegelijk onder een uitgesloten en een toegelaten NACE-BEL code vallen, en anderzijds het wegwerken van een inconsistentie bij de uitgesloten NACE-BEL groepen.

In artikel 8 werd op vraag van de Raad van State nog een precisering toegevoegd omtrent de begrippen “absolute voorrang” en “relatieve voorrang”. Hetzelfde artikel en artikels 9 en 10 werden aangevuld met de gevraagde bepalingen die verduidelijken wanneer een aanvraag “een vaste datum” krijgt. Tegelijk werd in de artikels 9 en 10 opgenomen dat de gedelegeerd bestuurder van FIT de inhoud van het elektronisch aanvraagformulier bepaalt.

In artikel 18 werd nog een termijn toegevoegd binnen welke de beslissing over het toekennen van de subsidie moet worden genomen en meegedeeld.

De Raad van State adviseert om, behoudens de beoordelingscriteria, ook het wegings- en scoremechanisme dat gehanteerd wordt voor de beoordeling van de steunaanvragen voor een starterspakket internationalisering voor de start van de oproep bekend te maken. FIT begrijpt het standpunt van de Raad van State dat deze elementen mede determinerend zijn voor het al dan niet in aanmerking komen voor een subsidie, maar op dit punt is echter enige voorzichtigheid toch aangewezen. Het is immers de intentie van FIT om, ook na 2020 het concept van de starterspakketten internationalisering verder te zetten. Mogelijk blijkt uit de projecten die ingediend worden bij de eerste oproep dat er hieromtrent lichte bijstellingen aangewezen zijn, teneinde deze bedrijven te selecteren die het meeste kans maken op een internationale doorbraak. Het voorafgaandelijk bekendmaken van alle details van het wegings- en scoremechanisme heeft ook het risico dat bepaalde kandidaten last minute nog een aantal zaken in orde gaan brengen, of, erger nog, niet de volledige waarheid gaan medelen of elementen achterhouden, wat het risico op oneigenlijk gebruik doet toenemen, waardoor meer diepgaande controles achteraf nodig zullen zijn. FIT kan in de oproep wel beklemtonen dat er bij de beoordeling veel aandacht zal gaan naar de beschrijving en motivatie van het project en de beoogde doelstellingen.

In hetzelfde artikel 20 werd, zoals gesuggereerd door de Raad van State, wel geschrapd dat de bevoegde minister de lijst met beoordelingscriteria kan aanpassen.

Zoals gevraagd door de Raad van State werd de lijst met definities in artikel 1 in beperkte mate uitgebreid.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het FIT Corona Exit-plan heeft tot doel om een antwoord te bieden op de vele uitdagingen die de Covid-19 pandemie op het vlak van internationaal ondernemen met zich brengt. Deze nieuwe uitdaging komt bovenop de reeds bestaande bijzondere omstandigheden ten gevolge van de Brexit.

Vlaamse bedrijven rekenen hiervoor op de steun van FIT, niet enkel om verloren marktaandeel te heroveren, maar eveneens om nieuwe en bijkomende opportuniteiten te benutten. Van zodra Vlaamse bedrijven, inzonderheid de kmo's, weer volop zullen gaan focussen op de export wil FIT hen daarin maximaal begeleiden en steunen, en dit zowel met het binnenlands als met het buitenlands netwerk.

Naast het reeds sterk uitgebouwde algemene dienstverleningsaanbod van FIT wenst de organisatie een aantal extra maatregelen te ontwikkelen en uit te rollen.

De in het FIT Corona Exit-Plan opgenomen acties worden gegroepeerd volgens diverse pijlers:

- Het bevorderen van internationale handel vanuit Vlaanderen (trade-acties);
- Het aantrekken van buitenlandse investeringen naar Vlaanderen (invest-acties);
- Het toekennen van subsidies.

De Vlaamse regering heeft op 5 juni 2020 beslist om 3 miljoen euro toe te kennen aan FIT voor extra steunmaatregelen voor Vlaamse exporteurs, onder de vorm van Bijzondere Exportsteun en Starterspakketten Internationalisering (zie VR 2020 0506 DOC.0570/1).

Het Starterspakket Internationalisering was reeds conceptueel in ontwikkeling voor de uitbraak van Covid-19, en heeft tot doel om innovatieve startende exporteurs op een snelle en laagdrempelige wijze een basisbedrag van forfaitair 7.000 euro ter beschikking te stellen voor hun internationaliseringsprojecten. Een selectiecommissie zal, binnen de perken van de beschikbare middelen, de aanvragen analyseren. Mits een aantal voorwaarden vervuld worden, zullen de geselecteerde startende exporteurs de middelen vrij kunnen aanwenden voor hun internationaliseringsinspanningen.

De Bijzondere Exportsteun mikt op actieve exporteurs en gevestigde waarden in het exporteurslandschap. Aan deze doelgroep zal, eveneens op een snelle en laagdrempelige manier, een basisbedrag van forfaitair 5.000 euro ter beschikking worden gesteld voor hun internationaliseringsprojecten.

Het voorstel bestaat erin om in 2020, binnen de perken van de beschikbare kredieten op de begroting, 500 Bijzondere Exportsteun dossiers en 150 Starterspakketten Internationalisering toe te wijzen. Omwille van de liquiditeitsproblemen bij veel internationaal georiënteerde bedrijven is het belangrijk om deze steunmaatregel reeds in 2020 te kunnen implementeren.

Het voorliggende ontwerp van besluit regelt de toelatingsvoorwaarden waaraan ondernemingen moeten voldoen, de wijze van indiening van de steunaanvragen, de samenstelling van het dossier, het beslissings- en beoordelingsproces en de beroepsprocedure.

Het ontwerp van besluit is als bijlage bij deze nota opgenomen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De artikelsgewijze toelichting is opgenomen in de bijlage bij deze nota.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt eenmalig een bedrag van € 3.000.000 voorzien in 2020. De benodigde budgetten zijn beschikbaar in de provisie voor coronagerelateerde uitgaven zoals voorzien bij de begrotingsaanpassing 2020.

Met het oog om te kunnen voldoen aan de verplichting om uitgaven die expliciet door de Vlaamse Regering worden genomen om de coronacrisis in te dijken, is voor 2020 op het ontvangende begrotingsartikel (SA0-1SPA5UY-IS - VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONAAL ONDERNEMEN – Subsidiedotatie) een nieuwe basisallocatie reeds aangemaakt.

De financiële weerslag kan als volgt samengevat worden:

FIT: In euro	2020
Corona Bijzondere Exportsteun en Starterspakket Internationalisering	3.000.000 +eigen middelen van FIT (0,55 mio euro)

B. ESR-TOETS

Dit voorstel heeft de volgende impact op de ESR-uitvoeringsrekening:

- 3.000.000 euro in 2020.

De Vlaamse regering heeft op 5 juni 2020 beslist om 3 miljoen euro toe te kennen aan FIT voor extra steunmaatregelen voor Vlaamse exporteurs, onder de vorm van Bijzondere Exportsteun en Starterspakketten Internationalisering (zie VR 2020 0506 DOC.0570/1).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid niet is vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorliggende ontwerp van besluit ressorteert onder “Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun” (EU Publicatieblad van 24 december 2013, L 352/1) en moeten derhalve niet aangemeld worden bij de Europese Commissie.

De beslissing zal worden bekendgemaakt via een uitgebreide communicatiecampagne door Flanders Investment & Trade, in samenwerking met haar partners, en afgekondigd worden via publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden en de regels voor de toekenning van subsidies in de vorm van bijzondere exportsteun en starterspakketten internationalisering voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen;
- 2° de Vlaamse minister bevoegd voor het internationaal ondernemen te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON